

Gloria S. Özdemir
gshkurti@setav.org

Trump-Biden Yarışı

TRUMP VE BIDEN, HER ALANDA ÇEKİŞME HALİNDE. İKİ ADAY DA DIŞE DOKUNUR BİR DERİNLİKLİ POLİTİKALAR BÜTÜNÜ SUNAMIYOR. HER İKİ ADAY İÇİN DE KORONAVİRÜSÜN VURDUĞU ABD'Yİ AYAĞA KALDIRMA ÇABASI TEK KURTULUŞ YOLU. BU NEDENLE ABD'NİN 2020 SEÇİMLERİ GEÇMİŞE NAZARAN "DÜŞÜLEN BATAKLIKTAN NASIL KURTULURUZ" PERSPEKTİFİYLE İLERLİYOR.

ABD tarihinin en zorlu seçim süreci 2020'de yaşanıyor. Şu anda koronavirüs ve ekonomik krizin sert bir şekilde vurduğu, daha önce hiç olmadığı kadar sosyal olarak bölünmüş ve en önemlisi uluslararası sistemde önemi her geçen gün azalan bir Amerika görmekteyiz. Bununla birlikte mevcut seçimler büyük önem taşıyor ve ABD tarihi boyunca yaşanmamış bir çekişme söz konusu.

Ülkenin hiç olmadığı kadar karmaşık bir konjonktür içinde gireceği seçimler politik realiteler üzerinden şekilleniyor. Öyle ki; mevcut Başkan Donald Trump'ın kampanyası, "Amerika'yı Yeniden Harika Yap" sloganında belirtildiği gibi esas olarak Trump'ın son dört yılda yaptıklarına odaklanmaktadır. Trump, politikalarını överek, yeniden seçilirse benzer bir yolda devam edeceğini vaat etmektedir; Trump'a göre onun başkanlığının merkezi Amerika ve Amerikalılardır ve bu aynı şekilde devam edecektir. Diğer tarafta Joe Biden, kampanyasını Trump'ın tüm yanlış politikalarına ve ABD'nin bulunduğu mevcut kaotik durumu değiştirmek için ne yapabileceğine odaklanarak formüle etmektedir. Daha spesifik olarak Biden, Washington'ın normallığe dönüşünü, Soğuk Savaş sonrası Amerikan liderliğindeki diploma-

sinin, yumuşak gücün, geleneksel ittifakların, uluslararası örgütlerin ve Birleşmiş Milletler'in etkisini yeniden tesis edeceğini savunmaktadır.

Ekonomi Öncelikli

Trump ve Biden, her alanda çekişme halinde. Bu alanlardan en çok ekonomi öne çıksa da sağlık, eğitim, dış politika ve daha birçok farklı alanda iki aday kıyasıya bir söylem geliştirme çabası içinde. Bu durum pek tabii ortaya mevcut sorunları giderecek çözümler sunma sonucunu getiriyor ve iki aday da dışe dokunur bir derinlikli politikalar bütünü sunamıyor. Her iki aday için de koronavirüsün vurduğu ABD'yi ayağa kaldırma çabası tek kurtuluş yolu. Bu nedenle ABD'nin 2020 seçimleri geçmişe nazaran "düşülen bataklıktan nasıl kurtuluruz" perspektifiyle ilerliyor. Bu durumun getirdiği en önemli sonuç ise hali hazırda küresel liderliği erozyona uğrayarak neredeyse yok olan Beyaz Saray'ın ülke içindeki konsolidasyonunu da kaybetmeye doğru gitmesi. Özellikle geçmiş aylarda gözümüzü çarpan gösteriler, eyaletler arası gerilimler, New York valisinin sert açıklamaları ve konfederasyonun çatırdaması ülke içinde yaşanan gerilimin ne denli büyük boyutlara ulaştığını gösteriyor.

Tüm bu çerçeve içerisinde ise adayların kurmay takımları gün-

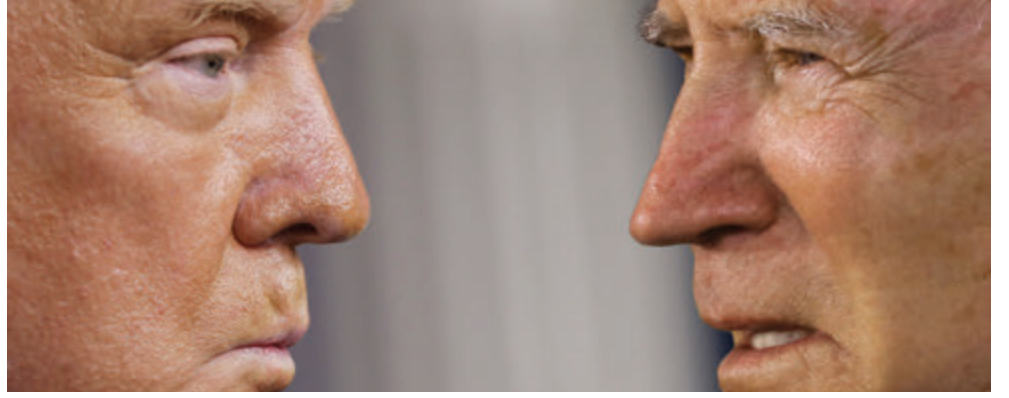
den güne belli oluyor ve siyasal projeksiyonları yavaş yavaş analize daha açık hale geliyor. Nitekim Biden tarafından aday gösterilen, ABD'deki ilk kadın siyahi Başkan Yardımcısı adayı Kamala Harris yarışta en dikkat çekici isimlerden. Demokratlar tarafından her ne kadar Harris'in ABD içinde temsil olarak etkileyici bir isim olması beklense de ülkede yaşanan "siyah-beyaz" çekişmesi nedeniyle Beyaz Amerikalıların oylarının Trump'ta toplanmasına neden olacağını söylemek de mümkün. Bunun yanı sıra Biden'in ekibinde Samantha Power, Brett McGurk gibi Obama ile sıkı bağları olan isimler de dikkat çekiyor. Samantha Power'ın muhtemel Dışişleri Bakanı olma beklentisi ise Obama döneminde devam eden dış politika anlayışının süreceğinin habercisi. Kısacası Biden'in hem dış politikada hem de iç politikada demokrat çizgiye yeni bir soluk getirmesi mümkün gözüküyor. Aksine Harris'in Beyaz Amerikalı oylarını kaybettirme durumu ve dış politikada ise Obama döneminin hatalarını sürdüreceği beklentisi ABD içinde Biden'ı köşeye sıkıştırmış durumda.

Biden için tek zorluk ekibinden kaynaklanmıyor. Biden'in bazı vaatlerinin tutarsız olduğunu söylemek mümkün. Örneğin; Biden, Transatlantik ve NATO müttefikleri Almanya, Fransa gibi ülkelerle sorunlu ilişkileri nedeniyle Trump'ı eleştirdiği bir dönemde, NATO'nun en önemli üyelerin-

den biri olan Türkiye yönetimine yönelik bazı kabul edilemez açıklamalar yaptı. Biden'ın "Türkiye'de iktidarı değil muhalefeti desteklemeliyiz, bir yolla iktidarı değiştirmeliyiz, endişe duyuyoruz" şeklindeki mesnetsiz sözleri, dış politika için bir iflasa yol açacağı'nın şimdiden habercisi. Bu iflasın en temel nedeni Biden'ın Transatlantik güç dengelerini okuyamamasından kaynaklanıyor. Biden, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye'nin bölgede ve dünyada artan gücünü görmezden gelerek tıpkı Obama döneminde olduğu gibi terör örgütlerinden medet uman bir dış politika tasavvuru içinde hareket ediyor. Bu nedenle Transatlantik güç dengesinde yegane merkezi ülke olan Türkiye'yi karşısına alacak kadar ferasesiz söylemler içinde bulunuyor. Hatta Biden o kadar git-gel içinde bulunuyor ki; NATO'yu güçlendireceğiz söylemini sarf edip Türkiye'yi kaybetmeyi göze alıyor. NATO'nun en büyük ordularından birine sahip Türkiye'yi kaybedip NATO'yu güçlendirmek ise mümkün gözükmüyor.

Koronavirüs Etkisi

Biden cephesinde bu gelişmeler yaşanırken Trump ise kampanyasını tam gaz devam ettiriyor. Özellikle Amerikan orta sınıf seçmenini yakalayan ABD Başkanı, koronavirüsle mücadelede aldığı kötü karneyi düzeltmeye gayret ediyor. Trump'ın başkanlık kampanyası, ekonomi ve koronavirüsün yanı sıra, esas olarak Çin ile düşmanlıklar ve yasadışı göç gibi konulara odaklandı. Benzer şekilde, Trump 2016 başkanlık kampanyası sırasında esas olarak aynı konulara odaklandı ve başkanlığı sırasında verilen sözlerin çoğunu tuttu. Trump'ın bu iyi veya kötü seçim vaatlerinin çoğunu yerine getirme yeteneği şimdi onun en güçlü noktası. Örneğin ekonomi, salgın öncesinde Trump'ın en başarılı olduğu konulardan biriydi. Vergi kesintisi, Trump'ın verdiği sözlerden biriydi. Göreve geldiğinde ve vergi indirimleri yürürlüğe girdikçe, orta sınıf gelirleri Başkan Obama dönemindekinden en az beş kat daha hızlı arttı. Aynı zamanda, Amerikan ekonomisi

Kasım'da seçimleri kimin kazanacağını tahmin etmek zor ama kesin olan bir şey var: ABD, Trump'ın öngörülemeyen başkanlığı ile Biden'in nostaljik bir "Trump öncesi Amerika" başkanlığı arasında seçim yapacak. Kim kazanırsa kazansın, ABD'yi Soğuk Savaş sonrası ihtişamına getirmek zor olacaktır.

doğru yoldaydı ve işsizlik oranı son 50 yılın en düşük seviyesine gerilemişti. Salgın ortaya çıkmaydı ekonomi Trump'ın ana silahı olurdu. Ancak Trump'ın koronavirüs ile mücadele biçimi, onay oranını olumsuz etkiledi. Dahası Trump, Amerika'yı Afganistan, Irak ve Suriye gibi dış savaşlardan uzak tutmak gibi diğer vaatlerini yerine getirdi ve aynı zamanda Çin ve İran'a karşı sert bir politika izledi. Genel olarak, Trump'ın pragmatik başkanlığı öngörülemeyen bir dört yıl ile sonuçlandı; ancak Trump basit bir politika izledi: Önce Amerika. Bu politikaların başarılı olup olmadığı tartışmalı; fakat bu vaatler ilk başta Trump'ın seçilme nedenleriydi. Ve bu sözlerin tutulması Trump için yeniden seçilmenin yolunu açabilir.

Her iki adayı da bir kenara bırakırsak, bu seçimlerin en önemli ve son zamanlarda en çok konuşulan özelliklerinden biri özgür ve adil seçim süreciyle ilgilidir. Koronavirüs nedeniyle ABD, şahsen oy kullanmayı tercih etmeyen vatandaşlar için posta yoluyla oy sistemini kullanacak. ABD'de yaygın olarak kullanılmayan bu sistem, birçok belirsizliği ve dolandırıcılık şüphesini beraberinde getiriyor. Biden posta yoluyla oy sistemini desteklerken destekçilerini bizzat oy kullanmaya çağıran Trump, aynı zamanda posta yoluyla oy sistemine güçlü itirazını ifade ederek bu tür oyların güvenli ve zamanında işlenmesini sağlayan posta hizmetleri için gerekli finansmanı engelleyeceğini belirtti. Sonuç olarak, Trump taraftarlarının şahsen oy kullanması beklenirken, Biden taraftarlarının posta yoluyla oy kullanması bekleniyor. Cumhuriyetçiler posta yoluyla oy

sisteminin güvenli olmadığını ve sahtekarlığa yol açabileceğini savunurken Demokratlar Trump'ın posta yoluyla oy sistemine karşı duruşunun seçimleri kaybetmesi halinde bir bahane olacağını savunmaktadır. Aynı zamanda, şahsen atılan oyların önce sayıldığını dikkate alarak, Trump'ın tüm oylar sayılmadan zafer ilan edebileceği ve bunun da ABD'yi çıkmaza sokabileceği tartışılıyor.

Son anketlere göre 22 Ağustos 2020'de Biden yüzde 50, Trump ise yüzde 42,4 seviyesinde. Dört yıl önce, aynı gün Hilary Clinton yüzde 47, Trump ise yüzde 41,5 seviyesindeydi. 2016 seçimleri sırasında, anketlerin çoğu her zaman Clinton'ın lider olduğunu gösterirken sürpriz bir şekilde Trump başkan seçilmişti. Benzer bir senaryoyu Kasım'da da görebiliriz. Biden'ın, özellikle Güney ve Güneybatı'daki birçok eyalette Clinton'ın bu aşamada olduğundan daha iyi olduğu doğru, ancak Ortabatı'da Clinton'ın olduğundan daha kötü durumda, bu da Trump'a sonunda liderliği ele geçirmesi için birçok fırsat veriyor. Ayrıca eylül sonunda yapılacak başkanlık tartışmalarının seçim sonucuna büyük etkisi olacağını belirtmek gerekiyor. Trump, basit dili aracılığıyla daha fazla kitleyi kendine çekerken, Biden ise kamuoyunda gafları ile tanınıyor. Sonuç olarak, Kasım'da seçimleri kimin kazanacağını tahmin etmeye çalışmak çok zor ama kesin olan bir şey var: ABD, Trump'ın öngörülemeyen başkanlığı ile Biden'in nostaljik bir "Trump öncesi Amerika" başkanlığı arasında seçim yapacak. Kim kazanırsa kazansın, ABD'yi Soğuk Savaş sonrası ihtişamına getirmek zor olacaktır. **■**